

Informe en relació amb el Projecte d'ordre del Registre Oficial de Professionals de l'Educació en el Lleure de Catalunya

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit del conseller de Treball, Afers Socials i Famílies, en que es demana que l'Autoritat emeti l'informe preceptiu sobre el Projecte d'ordre del Registre Oficial de Professionals de l'Educació en el Lleure de Catalunya.

El Projecte d'ordre consta d'una exposició de motius, tretze articles, tres disposicions addicionals i una disposició final.

Analitzat el Projecte d'ordre, tenint en compte la normativa vigent aplicable, vist l'informe de l'Assessoria Jurídica emeto l'informe següent.

Antecedents

La disposició final segona del Decret 267/2016, de 5 de juliol, estableix que el Registre Oficial de Professionals d'Educació en el Lleure s'ha de regular mitjançant una ordre de la persona titular del departament competent en matèria de joventut.

A l'exposició de motius del Projecte es deixa palès que amb la creació del Registre Oficial de Professionals de l'Educació en el Lleure de Catalunya es disposarà d'una informació actualitzada i veraç sobre els professionals de l'educació en el lleure que hi constin inscrits.

D'acord amb l'esmentat Decret, les activitats d'educació en el lleure en les que participin més de quatre menors de 18 i que es desenvolupin a Catalunya ha de comptar amb un equip de dirigents (article 4.1), entès aquest com l'equip format per la persona responsable de l'activitat i per les persones dirigents de la mateixa, tots ells majors d'edat (article 3.c).

El Registre que ara es crea s'estructura en dues seccions, una per les persones titulades per a exercir com a monitor/a d'activitats d'educació en el lleure infantil i juvenil, i una altra per les persones titulades per exercir com a director/a d'activitats d'educació en el lleure infantil i juvenil.

Fonaments jurídics

I

(...)

II

L'article 2 del Projecte disposa que el Registre Oficial de Professionals de l'Educació en el Lleure de Catalunya, té com a objecte la identificació de les persones que tenen una titulació oficial que les habilita per exercir de professionals de l'educació en el lleure, tant de forma voluntària com remunerada.

L'article 3 del Projecte estableix les finalitats d'aquest Registre: disposar d'una informació actualitzada de les persones professionals de l'educació en el lleure que disposen de la titulació adequada per exercir com a tals pel fet d'estar inscrits; permetre un accés fiable, tant per part de la ciutadania com per l'administració responsable del seguiment d'aquestes activitats; i facilitar el disseny i la implementació de polítiques orientades a la formació dels professionals de l'educació en el lleure de Catalunya.

L'article 5.1 del Projecte estableix que aquest Registre s'estructura en dues seccions, una per les persones titulades per a exercir com a monitor/a d'activitats d'educació en el lleure infantil i juvenil; i l'altra, per les persones titulades per a exercir com a director/a d'activitats d'educació en el lleure infantil i juvenil.

L'article 5.2 del Projecte preveu que en el Registre hi constin les dades següents:

- a) Número d'inscripció;*
- b) Data de la inscripció;*
- c) Dades identificatives de la persona interessada que, com a mínim, seran: nom i cognoms, DNI, data de naixement i gènere.*
- d) Secció o seccions en les quals està inscrita la persona interessada.*
- e) Títol que faculta a exercir la professió o, en el seu defecte, document d'habilitació, acreditació, validació i o reconeixement, segons correspongui.*
- f) En el cas de titulacions expedides per l'organisme competent en matèria de joventut centre on s'ha cursat la formació oficial corresponent.*
- g) Condemnes que comportin la inhabilitació temporal per exercir l'activitat professional.*
- h) Cancel·lació de la inscripció."*

L'article 4.2) del Reglament 2016/679, del Parlament Europeu i del Consell de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques en allò que respecta al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (en endavant, RGPD), disposa que "tractament" és *cualquier operación o conjunto de operaciones realizadas sobre datos personales o conjuntos de datos personales, ya sea por procedimientos automatizados o no, como la recogida, registro, organización, estructuración, conservación, adaptación o modificación, extracción, consulta, utilización, comunicación por transmisión, difusión o cualquier otra forma de habilitación de acceso, cotejo o interconexión, limitación, supresión o destrucción.*

Vist que de les previsions del Projecte d'ordre abans esmentades es desprèn que es tractarà un conjunt d'informació personal, seran d'aplicació els principis i obligacions establertes a l'RGPD i a la Llei Orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD).

III

L'article 5.2.g) del Projecte estableix que en el registre hi ha de constar, entre d'altra informació les "*Condemnes que comportin la inhabilitació temporal per exercir l'activitat professional*".

Entre aquesta informació hi pot constar les condemnes penals que consisteixen en si mateixes en una inhabilitació per l'exercici de la professió o, si escau, per l'exercici de

funcions públiques, però també aquelles altres condemnes que, tot i no consistir en una inhabilitació poden tenir una repercussió en la possibilitat d'exercir la professió, com seria el cas de les persones que hagin estat condemnades per algun delictes contra la llibertat i indemnitat sexual, que inclou l'agressió i abús sexual, l'assetjament sexual, l'exhibicionisme i la provocació sexual, la prostitució i l'explotació sexual i la corrupció de menors, així com per tràfic d'éssers humans, quan es tracti de professionals que hagin d'estar en contacte amb menors.

En aquest sentit, l'article 13.5 de la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de Protecció Jurídica del Menor, en la redacció donada per l'article primer de la Llei 26/2015 estableix el següent:

“Serà requisito para el acceso y ejercicio a las profesiones, oficios y actividades que impliquen contacto habitual con menores, el no haber sido condenado por sentencia firme por algún delito contra la libertad e indemnidad sexual, que incluye la agresión y abuso sexual, acoso sexual, exhibicionismo y provocación sexual, prostitución y explotación sexual y corrupción de menores, así como por trata de seres humanos. A tal efecto, quien pretenda el acceso a tales profesiones, oficios o actividades deberá acreditar esta circunstancia mediante la aportación de una certificación negativa del Registro Central de delincuentes sexuales”.

Cal tenir en compte però que l'article 7.3 del Projecte disposa que *“La inscripció en aquest Registre no exigeix ni pressuposa el compliment de l'obligació que estableix l'article 13.5 de la Llei 26/2015, de 28 de juliol, de modificació dels sistema de protecció a la infància i l'adolescència de no haver estat condemnat per sentència ferma per algun delictes contra la llibertat i indemnitat sexual, que inclou l'agressió i abús sexual, l'assetjament sexual, l'exhibicionisme i la provocació sexual, la prostitució i l'explotació sexual i la corrupció de menors, així com per tràfic d'éssers humans.”.* És a dir aquest altre article sembla excloure del Registre la informació sobre aquest tipus de condemnes.

Per tant, seria bo clarificar aquesta qüestió.

En qualsevol cas, cal tenir en compte que el Reial Decret 1110/2015, d'11 de desembre, pel qual es regula el Registre Central de Delinqüents Sexuals, i que regula el règim d'inscripció, consulta, certificació i cancel·lació de les dades d'aquest registre estableix al seu article 9 que l'encarregat del Registre Central de Delinqüents Sexuals, tret que es tracti d'informació reservada a Jutges i Tribunals, **i previ consentiment de l'interessat** o del seu representant, informará de les dades relatives al mateix contingudes en aquest Registre, a instància de qualsevol òrgan de les Administracions Públiques davant del qual es tramiti un procediment per accedir a professions, oficis o activitats que impliquin un contacte habitual amb menors, així com per al seu exercici. En absència de consentiment, el certificat es lliurarà a instància del propi interessat.

IV

L'article 7.2 del Projecte estableix la documentació que cal aportar per a la inscripció en el Registre en les dues seccions: la de monitor i la de director d'activitats d'educació en el lleure infantil i juvenil. Entre aquesta documentació figura una declaració

responsable que *“implica que la persona sol·licitant autoritza l’Administració a contrastar o comprovar les dades declarades amb les dades de què disposen altres entitats o organismes públics o privats, sempre i quan sigui necessari per realitzar el tràmit”*.

En relació amb aquest aspecte és d’assenyalar que en el Considerant 32 de l’RGPD, es fa palès que el consentiment de la persona afectada no es pot entendre que s’ha donat a través del seu silenci, o bé a través de caselles ja marcades o per la seva inacció, sinó que ha de consistir en una declaració o acció afirmativa clara (article 4.11 RGPD).

En aquest cas però, la possibilitat de comprovar les dades declarades amb les dades de què disposen altres administracions públiques no derivaria del consentiment de les persones afectades, sinó de la possibilitat prevista a l’article 35.3 de la Llei 26/2010, del 3 d’agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya i del que preveu la Disposició addicional vuitena de la Llei orgànica 3/2018, del 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD).

D’acord amb això es suggereix que l’article 7.2. c) del Projecte es redacti de la manera següent:

“Declaració responsable conforme les còpies digitalitzades es corresponen amb l’original i que la persona sol·licitant compleix els requisits per poder inscriure’s en el Registre. L’administració podrà verificar la conformitat de les dades que s’hi contenen.”

V

Els articles 12.1 i 12.3 del Projecte disposen que el Registre té caràcter públic i que la publicitat del mateix abasta les dades següents: nom i cognoms; DNI; número d’inscripció al Registre; i la secció en la qual està inscrit, tot preveient l’accés públic sotmès a *“l’article 13 de la Llei 39/2015, d’1 d’octubre, i d’acord amb el que preveu la normativa de transparència i accés a la informació pública vigent”*.

D’acord amb el principi de minimització, les dades que es tractin hauran de ser les adequades, pertinents i limitades al que és necessari per assolir els fins que justifiquen el seu tractament (article 5.1.c) RGPD).

En aquest sentit, es valora positivament que no sigui d’accés públic tota la informació que consti inscrita en el Registre sinó només l’estrictament necessària per poder conèixer si un determinat professional està inscrit en l’esmentat registre i per tant és apte per exercir la professió.

Per això, i d’acord amb el principi d’exactitud de les dades (art. 5.1.d) RGPD), caldria que només aparegui entre la llista de professionals oberta a la consulta pública els professionals que realment estiguin en condicions de poder exercir la professió (excloent, per tant aquells la inscripció dels quals hagi estat cancel·lada o aquells que estiguin afectats per una condemna que els impedeixi exercir la professió).

Per altra banda, convé assenyalar que en relació amb la dada del DNI, la disposició addicional setena de la LOPDGDD estableix uns criteris alhora d’identificar els interessats en les notificacions per mitjà d’anuncis i publicacions d’actes administratius,

amb les dades del nom, cognoms i quatre xifres numèriques aleatòries del DNI, número d'identitat d'estranger, passaport o document equivalent.

De forma provisional, fins el moment en què els òrgans de govern i les administracions públiques competents aprovin disposicions per a l'aplicació de l'esmentada disposició addicional setena, l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, l'Agència Basca de Protecció de Dades i el Consell de Transparència i Protecció de Dades d'Andalusia, han proposat de forma conjunta una orientació per a l'aplicació provisional de garanties de protecció de la divulgació del document nacional d'identitat, número d'identitat d'estranger, passaport o document equivalent dels interessats i, al tal efecte es va procedir a la selecció aleatòria d'un grup de quatre xifres numèriques que es publicaran per a la identificació dels interessats en les publicacions d'actes administratius.

El procediment utilitzat per a la determinació de forma aleatòria d'aquestes quatre xifres numèriques la trobareu publicada al web de l'Autoritat <http://apdcat.gencat.cat/web/.content/01-autoritat/normativa/documentos/VAR-0-2019-orientació-disposicio-addicional-7-cat.pdf>

D'acord amb el que s'ha exposat, es proposa modificar la redacció de l'article 12.3 en el sentit següent:

"12.3 La publicitat del Registre abasta únicament les dades següents: Número d'inscripció al Registre, secció en la qual està inscrit, nom i cognoms i quatre xifres del número del Document Nacional d'Identitat o equivalent, d'acord amb els criteris establerts en matèria de protecció de dades personals."

L'article 12.4 recull la possibilitat que el titular de les dades pugui optar en el formulari de sol·licitud d'inscripció en el Registre per no permetre que les seves dades d'inscripció siguin públiques. Si bé es valora positivament aquesta previsió, convé tenir present que d'acord amb l'article 21 de l'RGPD, el titular de les dades pot oposar-se, no només en el moment inicial d'emplenar el formulari sinó també en qualsevol moment, al tractament de les seves dades d'acord amb el que s'estableix en aquell article.

D'acord amb això, se suggereix que l'article 12.4 del Projecte es redacti de la manera següent:

"Les persones inscrites al Registre Oficial de Professionals de l'Educació en el Lleure de Catalunya, en el formulari de sol·licitud d'inscripció o en qualsevol altre moment podran oposar-se a què les seves dades d'inscripció siguin públiques. En aquest cas, únicament seran públiques per certificació sol·licitada per la persona inscrita".

VI

L'article 13 del Projecte disposa que les dades de caràcter personal seran tractades d'acord amb els principis de seguretat i confidencialitat que la normativa de protecció de dades estableix.

En relació amb aquest aspecte cal assenyalar que l'article 5.f) de l'RGPD estableix que les dades personals seran tractades de tal manera que es garanteixi una seguretat adequada de les dades personals, inclosa la protecció contra el tractament no

autoritzat o il·lícit i contra la seva pèrdua, destrucció o dany accidental, mitjançant l'aplicació de mesures tècniques o organitzatives apropiades (integritat i confidencialitat).

L'article 24.1 de l'RGPD imposa al responsable del tractament l'obligació d'adoptar les mesures tècniques i organitzatives necessàries per garantir la seguretat de les dades personals que seran tractades. L'RGPD configura un sistema de seguretat que no es basa en els nivells de seguretat bàsic, mitjà i alt que es preveien al Reglament de desplegament de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, aprovat pel Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre (RLOPD), sinó en determinar, arran d'una prèvia valoració dels riscos (tenint en compte l'estat de la tècnica, els costos, la naturalesa, l'abast, el context i les finalitats del tractament), quines mesures de seguretat són necessàries en cada cas (Considerant 83 i article 32).

En alguns supòsits però, es podran seguir aplicant aquestes mateixes mesures si de l'anàlisi de riscos previ es conclou que les mesures són realment les més adequades per oferir un nivell de seguretat adequat al cas concret, però en d'altres pot ser necessari completar-les amb mesures addicionals.

Aquest nou model es fonamenta en el principi de responsabilitat proactiva, de manera que no només s'ha de complir la norma, sinó que també s'ha de poder demostrar-ho, i en la protecció de les dades des del disseny i per defecte, de tal manera que tant en el moment de definir les diferents operacions de tractament, com a l'hora de determinar i aplicar els mitjans que s'utilitzaran per tractar les dades personals, es tindran en compte els principis, els drets i les obligacions que recull la normativa que sigui d'aplicació als tractaments que es pretenen dur a terme.

En el cas de les administracions públiques, l'aplicació de les mesures de seguretat estarà marcada també pels criteris establerts a l'Esquema Nacional de Seguretat, aprovat pel Reial Decret 3/2010, de 8 de gener.

En aquest sentit, la disposició addicional primera de la Llei Orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal i garantia dels drets digitals, estableix:

"1. El Esquema Nacional de Seguridad incluirá las medidas que deban implantarse en caso de tratamiento de datos de carácter personal, para evitar su pérdida, alteración o acceso no autorizado, adaptando los criterios de determinación del riesgo en el tratamiento de los datos a lo establecido en el artículo 32 del Reglamento (UE) 2016/679.

2. Los responsables enumerados en el artículo 77.1 de esta ley orgánica deberán aplicar a los tratamientos de datos personales las medidas de seguridad que correspondan de las previstas en el Esquema Nacional de Seguridad, así como impulsar un grado de implementación de medidas equivalentes en las empresas o fundaciones vinculadas a los mismos sujetas al Derecho privado.

En los casos en los que un tercero preste un servicio en régimen de concesión, encomienda de gestión o contrato, las medidas de seguridad se corresponderán con las de la Administración pública de origen y se ajustarán al Esquema Nacional de Seguridad".

És d'assenyalar que entre els responsables del tractament inclosos a l'article 77.1 de l'LOPDGDD, a què expressament fa referència aquesta disposició addicional, hi

trobem les administracions de les comunitats autònomes, els ens locals, així com llurs organismes públics i entitats de dret públic, entre d'altres. Per tant, cal tenir present que, en el present cas, l'aplicació de les mesures de seguretat establertes a l'Esquema Nacional de Seguretat resultarà obligatòria.

Per tot això es fan les següents,

Conclusions

Examinat el Projecte d'ordre del Registre Oficial de Professionals d'Educació en el Lleure de Catalunya, s'adequa a la normativa de protecció de dades personals, sempre que es tinguin en compte les observacions formulades en aquest informe.

Barcelona, 12 de novembre de 2019